

Сръдце-то затупа радостно, отнапрѣждъ еще увѣрено за побѣдѣ-тъ си, като ся облѣга наймного на старо-то си историческо право. „Когато знаніе-то, което е работа на главѣ-тъ“, забра да казва сръдце-то, „отъ день на день ся мѣнява, та днесъ става за смѣхъ онова, което довчера ся тачило за истинно, а за истинѣ ся зима онова, което прѣди нѣколко вѣкове ся дръжало за кривовѣріе и безсмислицѣ — мои-ты нѣравственны начяла, които извирать изъ сръдце-то, отъ памети-вѣка остоятъ непромѣняемы: обычай ближняго, прощавай непріатели, почитай родители, слушай начялници, обуздавай страсти и пр. тия начяла сѣ основы-ты на нѣравственность-тъ отъ вѣкове и колко-то нѣравоучители и богословци сѣ писали и проповѣдали, не сѣ могли да промѣнятъ нито една думѣ отъ тѣхъ. За всички тия начяла знаяхъ вече и наши-ты прѣдѣды, а пакъ знаніе-то, като плодъ на съперницѣ-тъ ми главѣ, все ся промѣнява и подновява така, что-то днесъ има знанія и науки, за които въ другочно вѣмя нито гы было чють.“

„Да си живо!“ Одговори глава-та. „Твоя-та расправія ми иде добрѣ и докарва водѣ на моѣ-тъ воденицѣ. Слушай! Цивилизація-та е плодъ отъ нѣравственны и умственны дѣатели, а при това безпрѣстайно ся мѣнява и все врьви напрѣдъ. Твои-ты нѣравственны начяла, самó си го казвамъ, не ся промѣнявать; кога е тѣй, то е ясно като слънце, че цивилизація-та, която ся мѣнява, не може да бѣде плодъ отъ нѣравственны начяла, които сѣ непромѣняемы. Никакъ не е да ся подвои чловѣкъ, че цивилизація-та, коя-то ся мѣнява, излиза отъ промѣняемый, а не отъ застояный дѣатель. Нъ мои-ты